

Inicijativa *Lokalno je primarno*

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini provodi inicijativu *Lokalno je primarno*, nastojeći produbiti suradnju građana i općine, kako bi se osigurala nepristrana i odgovorna raspodjela javnih dobara i usluga.

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini pokrenula je, u martu 2009. godine, inicijativu *Lokalno je primarno*, projekt podrške lokalnim upravama. Projekt je pripremljen kroz suradnju Misije s općinama i organizacijama građanskog društva i temelji se na pretpostavci da jačanje demokracije počinje na lokalnom nivou, jačanjem utjecaja lokalnih zajednica, omogućavanjem ravnomjerne raspodjele političke moći kroz cijelo društvo, kao i pružanjem podrške građanima u postavljanju i ostvarivanju vlastitih ciljeva. Ovo zahtijeva pojačanu angažiranost građana, te povećane kapacitete i spremnost lokalnih vlasti na rješavanje problema građana na efikasan, nepristran i transparentan način.

Iako inicijativa *Lokalno je primarno* sadrži mnoge nove karakteristike, ona je također fokusirana i na komplementarnost s prethodnim programima Misije i promovira dugoročnu održivost uvedenih procesa i postupaka. *Lokalno je primarno* nadovezuje se na nekoliko programa koje je Misija ranije realizirala, kao što su: *Program reforme općinske uprave (MAP)* i *UGOVOR*, i sadrži nove cjeline, usmjerene na stvaranje snažnije, sveobuhvatnije i odgovornije lokalne vlasti.

Inicijativa *Lokalno je primarno* fleksibilan je program podrške, koji se može prilagoditi različitim potrebama i civilnog društva i općina. Program posebnu pažnju posvećuje poboljšanju efikasnosti općinskih vijeća i skupština, podržavajući one općinske administracije koje trebaju dodatnu pomoć i pomažući općinama da podrže jedna drugu u utvrđivanju vlastitih razvojnih potreba.

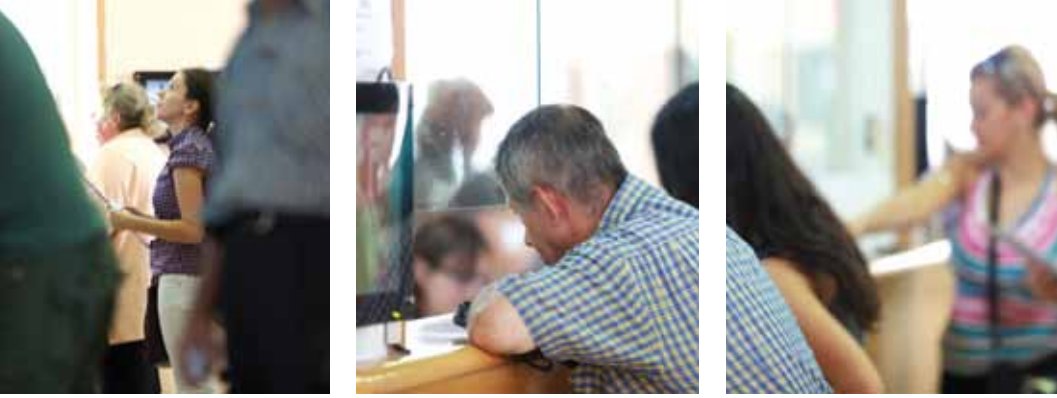
Promoviranje zapošljavanja marginaliziranih grupa, izgradnja partnerstava i poboljšanje komunikacije između građana i lokalnih vlasti, uz pomoć medija, također su ključne komponente inicijative *Lokalno je primarno*.

Inicijativa *Lokalno je primarno* sadrži sedam odvojenih komponenti, među kojima učesnici mogu odabrati one, koje najbolje odgovaraju njihovim razvojnim potrebama. Te komponente su:

- Podrška općinskom vijeću/skupštini opštine
- Upravljanje općinom i preuzimanje odgovornosti
- Učešće građana u zajednici
- Međuopćinsko učenje i podrška
- Mediji i komunikacija
- Pristup mladih zapošljavanju
- Upravljanje projektom

Cilj komponente **Podrška općinskom vijeću/skupštini opštine** je povećati efikasnost općinskih vijeća u zastupanju interesa građana. Trenutno, dvadeset dvije općine primjenjuju ovu komponentu, kako bi poboljšale funkcioniranje OV/SO, povećale odgovornost načelnika i izvršne vlasti i unaprijedile komunikaciju s građanima.

Dodatnih četrnaest općina radi sa Misijom na primjeni komponente **Upravljanje općinom i preuzimanje odgovornosti**. Misija posvećuje posebnu pažnju uvođenju osnovnih standarda dobre uprave, kako bi unaprijedila kapacitete za strateško planiranje, uz učešće građana i upravljanje općinom, uključujući upravljanje

općinskim budžetskim procesom i ljudskim resursima. Pažnja je usmjerena i na podizanje nivoa odgovornosti i transparentnosti općinskih vlasti kroz uspostavu mehanizama koji omogućavaju veće učešće građana u donošenju odluka, te uvođenje i primjenu etičkog kodeksa za izabrane zvaničnike.

Komponenta **Međuopćinsko učenje i podrška** potiče općine da zajedno rade na rješavanju zajedničkih potreba i problema. Više od dvije trećine od 143 jedinice lokalne samouprave u BiH učestvuju u aktivnostima osmišljenim kako bi poboljšale sposobnosti općina da odrede i ostvare vlastite razvojne potrebe i smanjile potrebu za vanjskom podrškom. Misija je od 2009. godine, podržala osnivanje 22 međuopćinske mreže, koje se bave temama poput: upravljanje ljudskim resursima, općinska etika, javne finansije, strateško planiranje, partnerstva, resursi, proces upravljanja promjenama i rad općinskih vijeća/skupština opština.

U komponenti **Mediji i komunikacija**, Misija, s odabranim općinama, radi na unapređenju unutarnjih i vanjskih komunikacijskih praksi. Komuniciranje s javnošću, te izrada i primjena komunikacijskih strategija ključne su oblasti kojima se bavi ova komponenta. Misija radi i sa lokalnim medijima, građanima i općinskom administracijom na poboljšanju njihove suradnje, te na jačanju uloge lokalnih medija kao sredstava komunikacije između građana i lokalnih vlasti i kao foruma za izražavanje mišljenja građana.

Komponenta **Učešće građana u zajednici** usmjerena je na povećanje nivoa učešća građana u poduzimanju mjera korisnih za njihove zajednice, te u insistiranju da općine odgovorno provode svoje aktivnosti. U okviru ove komponente, Misija trenutno provodi preko 70 projekata u cijeloj BiH, koji su posebno usmjereni na seoske zajednice i slabo zastupljene grupe, kao što su mladi, žene, nacionalne manjine, povratnici, i drugi.

Komponenta **Pristup mladih zapošljavanju** izvorno je zamišljena, kako bi se unaprijedili kapaciteti mladih da iskoriste mogućnosti za zapošljavanje i pokretanje biznisa. U početku je fokus bio na pružanju podrške mladim poduzetnicima kroz obuku i sajmove zapošljavanja, no, od 2011. godine, je proširena i na pružanje podrške učešću svih ranjivih grupa u ekonomiji.

Svrha komponente **Upravljanje projektom** je unapređenje kapaciteta općine i građana da zajednički utvrde pitanja i probleme od zajedničkog interesa, te da, s tim u vezi, planiraju, realiziraju i ocijene projekte.

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini pomaže BiH u ispunjenju obaveza, koje je ona preuzela kao država članica OSCE-a, kao i u napredovanju ka ostvarenju svog deklariranog cilja pridruživanja evroatlantskim integracijama, tako što jača sigurnost i stabilnost, putem završetka izgradnje mira unutar daytonskog okvira, i razvija inkluzivni politički diskurs i demokratski odgovorne institucije koje poštuju raznolikost, promoviraju konsenzus i poštuju vladavinu prava. Misija ima sveobuhvatan i integriran pristup putem svog prisustva na terenu, što odslkava naglasak na razvijanju kohezivnih zajednica i na pravovremenoj identifikaciji prepreka napretku.